

Post modernin haasteet

Beck, Bauman ja Bourdieu

Anthony Giddens

- **Jälkitraditionaalinen tai refleksiivinen yhteiskunta.**
 - **Perinteiset rakenteet murtuneet.**
 - **Yhteisöllisyys höltynyttä.**
 - **Moraalinen ja eettinen vastuu yksilöllä.**
-

A. Giddens 2:

- **Yhteiskunta on mahdollisuuksien järjestelijä.**
- **Eriarvoistuminen, kilpailu ja erottelu lisääntyvät.**
- **Elämänpolitiikka – itsensä toteuttaminen vaihtoehtojen viidakossa.**
- **Nuori aikuisuus ratkaisevien valintojen näyttämönä.**
- **Opiskelijan elämismaailman merkitys keskeinen.**
- **Elämän syklisyys ja uudet alut**

Ulrich Beck:

- Riskiyhteiskunta.
- Äkilliset ja ennakoimattomat uhat ja riskit.
- Jatkuva yksilöllistyminen ja riski-ilmapiiiri.
- Muutokset pakottavat ennakointiin ja valmistautumiseen.
- Elämän katkonaisuus ja omavastuu.

Pierre Bourdieu

- Elämä on kenttä, jossa pelataan koko ajan (jalkapalloanalogia).
- Peli muokkaa identiteettiä ja minäkäsitystä.
- Kyky "lukea peliä" ja toimia yksilönä ja osana tiimiä.
- Kentällä kerätään pääomaa, jota on 1) taloudellista, 2) sosiaalista ja 3) kulttuurista, jota vaihdetaan keskenään.
- Pääoma hankitaan toimimalla kentällä.

Yliopisto kenttänä:

- (Koulutus)pääoma tulee pääoman luo.
- Hyväosaisuus kasautuu ja syrjäyt(tä)yminen muodostuu kierteeksi.
- Yliopisto kenttänä, jonne pääsy on rajoitettu ja eteneminen valikoivaa ja kilpailua korostavaa.
- Rituaalit ja initiaatiot sekä kentän tunnusmerkkien omaksuminen.
- Perusolettamusten ja ajattelutapojen omaksuminen.

HABITUS

- **Habitus = kaikki, mikä yksilöllä on suhteessa johonkin kenttään. Laaja, hienojakoinen ja tiedostamaton systeemi.**
- **Sivistys, maku, tietämys, tavat, toiminta jne.**
- **Joka lapsena saatu ”kulttuurikylpy”**
- **Generis Amnesia – Aktiivinen muistinmenetyks**
- **Kenttä perusolettamuksineen nähdään luonnollisena systeeminä,**
- **Kentän muuttumattomuus takaa valta-asemat ja hankitun pääoman arvon.**

Kenttä varmistaa pysyvyyden

- **Kenttä tietoisten valtapyrkimysten kiteytymä.**
- **Kentät jakavat asemia ja pääomia, sekä ylläpitävät ja valvovat sääntöjä ja pysyttävät näin omaan olemassaoloon. Noviisin oltava nöyrä ja lojaali.**

Refleksiivisyys:

- **Refleksivisyys merkitys opetustyössä:**
- **Mitä olen tekemässä ja miksi?**
- **Mistä olen tähän tullut?**
- **Millainen on asiantuntemukseni?**
- **Miten voisin kehittyä ja mitä voisin tehdä toisin?**
- **Mikä on oma roolini – Pyrinkö säilyttämään vai muuttamaan?**

Opettaja ajatteluttaa:

- **KOULUTUS HAASTAA AJATTELEMAAN JA POHTIMAAN MAAILMAA ERILAISISTA PERSPEKTIIVEISTÄ VAPAASTI JA MONIARVOISESTI.**
- **OPETTAJA ESIMERKKINÄ AVOIMESTA JA KRIITTISESTÄ TUT-KIVASTA ASENTEESTA, JOKA TEKEE TILAA OPISKELIJOIDEN KYSYMYKSILLE.**

Opetuksen peruskysymykset:

- **Mitä, missä, kenelle ja miksi?**
- **Välttämättömät edellytykset:**
- **tunnen opettamani sisällöt ja ilmaisen itseäni selkeästi ja sujuvasti.**
- **tunnen opiskelijoiden lähtötason ja sovitan opetuksen siihen.**
- **suhtaudun eettisesti, kunnioittavasti ja ystävällisesti opiskelijoihin.**

Opetuksen perusta:

- **Mitä, missä, kenelle ja miksi?**
- **Välttämättömät edellytykset:**
- **tunnen opettamani sisällöt ja ilmaisen itseäni selkeästi ja sujuvasti.**
- **tunnen opiskelijoiden lähtötason ja sovitan opetuksen siihen.**
- **suhtaudun eettisesti, kunnioittavasti ja ystävällisesti opiskelijoihin.**

Opettajan on hallittava sisältö:

- **LISÄKYSYMYKSIÄ:**
- **Millainen itse olen
persoonallisuudeltani.**
- **Mikä on koulutuksen tarkoitus?**
- **Mitä sen pohjalta on tarkoitus osata?**
- **Mikä on koulutuksen ydin? Millä tavalla
kuorin sen esille ja tarjoilen
opiskelijoille?**
- **Substanssiosaaminen on keskeisintä!**

Mikä on opetuksen ydin?

- Oletko joskus opettanut sisältöjä, joiden suhteen asiantuntemuksesi oli heikko. Miltä silloin tuntui?
- Tutkiva valmistelu on kuin panisi rahaa pankkiin.
- Selvittele itsellesi, mikä on opetettavan kokonaisuuden ydin, joka sisältyy yksityiskohtiin ja toistuu niissä.
- Löydätkö opetettavasta kokonaisuudesta jonkin selittävän yleisperiaatteen?

Peruskysymyksiä:

- Representaatioproblematiikka,
- Opettajan kriittinen sisältötieto,
- Oman persoonan merkitys ja dialogisuus ”kasvamaan saattamisen keinona”,
- Oppimistulokset sivistyksenä ja käytännön viisautena,
- Opettaminen eettis-poliittisena toimintana, joka johtaa parempaan elämään.

Opetuksen tehtäviä:

- Haastaa ajattelemaan.
- luo avointa keskustelua ja dialogia,
- Innostaa kriittisyyteen ja kehittämiseen
- Näyttää uusia vaihtoehtoja.
- Problematisoi itsestään selvyyksiä.
- *”Se mikä on tavanomaista ihmetyttäköön sinua!”*

Opetuksen tehtäviä 2:

- **Totuttaa opiskelijat kriittiseen ajatteluun, perusteluun ja selkeään ilmaisuun.**
- **Sallii luovat, moniarvoiset ja eri-laiset ratkaisut,**
- **Antaa kaikille mahdollisuuden osallistua.**
- **Paljastaa kehittämisen ja toiminnan esteet.**

Filosofisuuden tehtävät:

- **Terapeuttinen tehtävä** – auttaa pääsemään eroon aikansa eläneistä ajattelutavoista.
 - **Varjeleva tehtävä** – auttaa suojautumaan ”scientistisen” tieteen varmalta polulta.
 - **Uusia ajatusmalleja luova** – maailmaa rikastuttava tehtävä.
-

Opetuksen filosofiaa:

- **OPPIMINEN JA IHMISKUVA:**
- **Kaikki alkaa siitä, että katson peiliin!**
- **Ontologia – Mikä ihminen on ja kuka minä olen?**
- **Opettaminen on filosofinen kysymys**
- **Miten ja millaisissa olosuhteissa ihmiskuvani on syntynyt?**

Kasvatusvastuu:

- **Pohdiskele, Onko yliopistolla kasvatusvastuuta ja jos, niin miten se ilmenee/ tulisi ilmentyä?**
- **Millaisia seurauksia itsellesi on ollut opettajan epäeettisestä toiminnasta tai huonosta opetuksesta.**
 - **Opettajan itsetunto.**
 - **Opettaminen ja narsismi.**
 - **”Pyövelin roolissa ei tarvita reflektiota”.**

Opettajan identiteetti:

- Oman opettajaidentiteetin muodostaminen.
- Mieti, opettajia, jotka ovat vaikuttaneet omiin valintoihisi ja mikä on tehnyt heistä karismaattisia.
- Opettaminen ja suojautuminen – Miten riippuvainen olen muista ja millaisia asioita uskallan ymmärtää. Miten paljon tarvitsen *”käärinliinoja?”*

Luovuus 1:

- **Motivaatio ja kompetenssi toimia jatkuvassa muutoksessa,**
- **Itseluottamus, riippumattomuus,**
- **Itsenäisyys ja kyky etsiä uutta ja irtautua vanhasta.**
- **Kriittinen ja tutkiva työskentelyote,**
- **Taito kohdata erilaisuutta ja toimia ja erilaisten ihmisten kanssa**

Luovuus 2:

- **Taito nähdä työtehtävät laajemmissa historiansa tuloksina.**
- **Mitä vanhasta kannattaa säilyttää ja mitä pitää muuttaa.**
- **Kyky tehdä työtä ilman toiveita palkkioista – usko omiin visioihin.**
- **Kyky mobilisoida oma tiedostamaton luovien ratkaisujen voiman ja ideoiden lähteeksi.**

Luovuuden edellytyksiä:

- **Moniselitteisyyden ja ristiriitojen sietokyky,**
- **Itsetunto, itseluottamus ja riskinotto,**
- **Toisten huomioonottaminen, riippumattomuus,**
- **Vahva identiteetti ja rohkeus ja tehdä omia ratkaisuja,**
- **Kyky sietää palkkiottomuutta.**
- **Kyky pitkäjänteiseen toimintaan.**

Oppimaan oppimisen periaatteet:

- Henkilökohtaisuuden periaate.
 - Aktiivisuuden periaate.
 - Konstruktivisuuden periaate.
 - Kumulatiivisuuden periaate (Ausubel: mielekäsoppiminen).
 - Päämäärätietoisuuden periaate.
-